

Monumentnummer*: 529729

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 juli 2010
Kadaster deel/nr 82938/116

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen/Vrijland-Noord

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1294

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 13 ligt aan de zuidzijde van de zuidelijke oost-west lopende weg op Vrijland-Noord, vrijstaand tegen een beboste achtergrond en ten noordoosten van gebouw 14. De noklijn is oost-west gericht en loopt evenwijdig met de weg. Gebouw 13 werd in 1941 gebouwd als 'Sonderbau', met als functie parachutevouwering, en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van enige relatief solitair en in directe aansluiting op die ruimtelijke structuur geplaatste panden.

Omschrijving

Eenlaags, relatief groot, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd en ten dele onderkelderd bakstenen MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (parachutepakkerij) op een overwegend rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde grauwe sneldekpannen belegd en aan beide kopsen zijden afgewolfd zadeldak, waarin vensterstroken van langgerekte dakkapellen en westelijk in de daknok een ventilatietoren onder zadeldakje. Links aan de zuidelijke langsegevel een onder verlengd dakschild gebrachte aanbouw. In de noordelijke langsegevel / hoofdgevel zeven vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief. In zuidelijke langsgewel rechts vijf vergelijkbare vensteropeningen en in de aanbouw rechts drie kleine getoogde vensters en links hiervan een getoogde toegangsopening met groene lattendeur. Rechts van aanbouw een bakstenen trap naar kelderniveau met bakstenen borstwering en deur naar kelder met door roeden in vieren verdeelde bovenhelft. De kopse westgevel bevat twee vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief, en op zolderverdiepingniveau twee vensters. In kopse oostgevel drie vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief, en op zolderverdiepingniveau rechts één venster en links een later tot stand gebrachte, via een latere ijzeren trap bereikbare toegang. Mastgoten en wit geschilderde windveren. Het interieur is in beperkte mate gemoderniseerd. Zowel op kelderniveau als op de begane grond voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen, zoals deuren, binnenramen en geschilderde lambrisering.

Waardering

MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (parachutepakkerij), van algemeen belang als relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette en sterk bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument